

E. I. CÍMÉRE

Verses színdarabot nézni-hallgatni Magyarhonban: kínos kevercse műélvezetnek és agyvértolulásnak. *S* vagy *és* *ahol*, vagy *hol*, *mért* vagy *miért* — hogy melyik változat hangzik, nem a klasszikus szöveg szabja meg, hanem a szereptanulás önkénye. Többnyire úgy, hogy belesántul a jámbus.

Harminc-negyven év óta hallgatom a kitekert verssorokat. *S* kezdek már egy kicsit hozzáedződni. Nem akadékoskodom színésznek, rendezőnek, hogy a kezdet kezdetén figyeljenek jobban a klasszikus versre, mert ha egyszer hibásan rögződik a szerep, senki át nem programozza a színészi memóriát.

Hallgatom a Szentivánéji álom csodálatos mondatait. Pompás előadás, a közönség átadja magát a játék tempójának, a színészek boldogan hájóznak a kacagások hullámain. De bennem egyre ketyeg az undok metronóm: itt megint és lett a *s*-ből. Nyelem a mérgemet, míg egyszerre — árulás! — ki nem bukkan a még nagyobb perfidia. Arany János sorai közé más szavakat, mondatokat kevernek. A színészek? Az nem lehet! Miféle Puck varázsolta el füleimet, hogy szállóigévé lett mondások helyett is mást hallok?

Mert ha én most élő oroszláná válnék,

Baj volna, mit uccse magam is sajnálnék.

Ezt várom. De egészen más hangzik helyette, a bájos „oroszleány” szájából.

A színlapról aztán megtudom a gyászos valót: „Arany János fordítását átdolgozta **E. I.**”

Több esetről tudok, hogy jeles költők nem vállalták a Hamlet átdolgozását. A tárgyalások az első mondatnál megszakadtak. **E. I.** nem ilyen kényes. Átdolgozta Aranyt. Átdolgozni merészelte.

Hallják, mit füttyül a tavaszi szél a Kerepesi temető érckoporsójánál? Hagyjatok békében nyugodni!

Vargha Balázs